

Madame Sara de la Court-Poelaert (1666-1740)

In de geschiedschrijving van een buitenplaats ligt de focus vaak op de mannelijke bewoners. Als laatste bewoonster van Berbice heeft Mej. Begeer háár sporen duidelijk zichtbaar nagelaten, maar de voetsporen van Sara Poelaert, echtgenote van Mr. Pieter de la Court van der Voort lijken te zijn vervaagd in de tijd. Wie was deze Leidse dame, die ongeveer 300 jaar geleden een vrouw van stand en formaat was?

Door: Marjoleine Kooper-Huigen

Zomers in Voorschoten

Sara's ouders, Allard en Adriana Poelaert, besloten dat met hun groeiende gezin een investering in een buitenplaats goed aansloot bij hun maatschappelijke status. Buitenplaats Allemansgeest kende zo een bescheiden begin met de Voorschotense aankopen van haar vader. De opkamer van de huidige Corneliahoeve fungeerde toen mogelijk als herenkamer en in het uitzicht daarvan legden de Poelaerts waarschijnlijk een (moes)tuin met boomgaard aan. Vanaf haar vroege jeugd heeft Sara met haar broertjes en zusjes hier zomerse dagen doorgebracht.

Jong en verliefd in de Leidse elite

Na het vroege overlijden van haar vader groeide Sara op onder de sterke vleugels van haar moeder, grootvader en ooms. De bouw van Rapenburg 6, het ambitieuze Poelaert huis in Leiden, kwam onder hun leiding tot stand. In Leiden ontmoette Sara ook de liefde van haar leven: Pieter. De families De la Court en Poelaert bewogen zich in dezelfde kringen, en als de dan in Amsterdam wonende De La Courts "besognes" in

Leiden hadden, leenden ze de koets van "Poelaert".

Sara's huwelijk was voor beide partijen financieel gunstig maar de liefde speelde ook een rol. Zo was de verlovingsdatum tenslotte Valentijnsdag 14 februari 1686! Uit Pieters privé correspondentie blijkt dat hij Sara vertrouwde en waardeerde, dat hij haar mening op prijs stelde en was begaan met haar welzijn en gezondheid. Toen ze toe waren aan een woning op de beste locatie in Leiden, voerde Sara succesvol de supervisie over de werkzaamheden aan Rapenburg 65 terwijl Pieter maandenlang op reis was.

Buitenplaats tot wasdom

Al in 1688 vererfde Allemansgeest op Sara. Het groeide verder uit tot een aangenaam buitenverblijf voor hun gezin waar 's zomers de oranjebomen voor het huis stonden en Pieter volop de mogelijkheden benutte om zijn tuinalenten en experimenten op grotere schaal in te zetten. Na een lang en vruchtbaar leven overleden ze slechts enkele maanden na elkaar, en vonden samen hun laatste rustplaats in de Leidse Pieterskerk in 1739.

Het buitenhuis van Sara de la Court- Poelaert. Berbice in de avondschemer, foto winter 2016.
Foto: Berbice PR.

Een bijzondere vrouw

Nicolaes Maes schilderde de c. 19-jarige Sara met een unieke toevoeging in haar society portret waar zij waarschijnlijk zelf voor had gekozen; een geitje!

Echtgenote Sara bestuurde het De la Court huishouden, het dagelijkse reilen en zeilen ging via háár kas-

boekjes en háár handelen. Pieter kweekte de pronk-ananassen, maar zij regelde de maaltijden en ontving de hoge gasten.

Pieter en professor Boerhaave mochten dan wel dikke vrienden zijn, maar als dochterlief last van misselijkheid had raadde Sara haar toch een andere arts aan.

Sara had een mening. Ze was een sterke dame naast een bijzondere heer.

En hun voetstappen klonken samen op hun reguliere avondwandeling over het Rapenburg of door de ritzelende bladeren in de koele avondlucht van Voorschoten.